

Kielce, dnia 1.02.2023 r.

WK.60.27.2022

Pan Andrzej Walasek
Wójt Gminy Moskorzew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy Moskorzew w okresie od dnia 10 sierpnia do dnia 6 października 2022 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Moskorzew za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 06 grudnia 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Moskorzew**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.** Zobowiązanie Gminy Moskorzew wobec Urzędu Skarbowego w kwocie 2.026,00 zł z tytułu podatku VAT za grudzień 2021 r. wynikające z JPK-V7 zostało wykazane na stronie Ma konta 222-001 „Rozliczenie dochodów budżetowych – UG Moskorzew” w ewidencji budżetu oraz w ewidencji Urzędu na koncie 247 „Rozrachunki z tytułu VAT z Urzędem Skarbowym” (saldo Ma 2.026,00 zł) dublując zobowiązanie w ewidencji budżetu. W kwocie odpowiadającej temu zobowiązaniu w ewidencji Urzędu wykazano ponadto bezpodstawną należność po stronie Wn konta 222-05 „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Zawyżone o kwotę 2.026,00 zł należności i zobowiązania wykazano w bilansie Urzędu. Prawidłowo na koncie rozrachunkowym z tytułu podatku VAT należało wykazać zobowiązania z tytułu podatku VAT za miesiąc grudzień 2021 r. w kwocie 2.026,00 zł podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego w styczniu roku następnego. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².
- 2.** W 2021 r. występowały przypadki ujmowania operacji gospodarczych dotyczących zwiększenia stanu środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych. Powyższe dotyczyło przyjęcia na stan środków trwałych/pozostałych środków trwałych 19 działek oraz stacji selektywnego alarmowania o wartości 187.799,27 zł z opóźnieniem wynoszącym od 5 do 6 miesięcy. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz.U. z 2023 r. poz. 120., dalej ustawa o rachunkowości

3. W zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono, że w Rb-27S sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r. (z dnia 18.02.2022 r.) oraz Rb-PDP sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych Gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31.12.2021 r. (z dnia 18.02.2022 r.):
- w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” w podatku od środków transportowych wykazano kwotę 80.654,97 zł zamiast kwoty 94.024,62 zł – zaniżenie 13.369,65 zł,
 - w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – rozłożenie na raty zaległości podatkowych” w podatku od nieruchomości wykazano kwotę 5.390,00 zł zamiast 0,00 zł.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³ oraz § 3 ust. 1 pkt 9, 11 lit. b) „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

II. W zakresie wykonania budżetu:

W zakresie realistyczności danych ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Moskorzew na lata 2021-2028 stwierdzono, że kwoty spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, wskazane za poszczególne lata w kol. 10.6 załącznika nr 1 do uchwały Rady Gminy Nr XXXII/204/2021 z dnia 30.09.2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Moskorzew na lata 2021 - 2028 wykazano w innych kwotach niż kwoty wynikające z harmonogramów spłat rat już zawartych umów kredytowych oraz umowy pożyczki, a mianowicie:

- w 2022 r. wykazano kwotę 90.000,00 zł zamiast 92.000,00 zł,
- w 2023 r. wykazano kwotę 250.000,00 zł zamiast 300.000,00 zł,
- w 2024 r. wykazano kwotę 240.000,00 zł zamiast 310.000,00 zł,
- w 2025 r. wykazano kwotę 240.000,00 zł, zamiast 310.000,00 zł,
- w 2026 r. wykazano kwotę 200.000,00 zł, zamiast 350.000,00 zł,
- w 2027 r. wykazano kwotę 186.706,00 zł, zamiast 264.706,00 zł,
- w 2028 r. wykazano kwotę 212.909,80 zł, zamiast 272.909,80 zł.

Do końca 2021 r. nie dokonywano zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Moskorzew na lata 2021-2028. Nieprawidłowość narusza art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2021 rok nie wykazano do opodatkowania lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 361 m², które zostały przekazane w najem osobom fizycznym i nie stanowią odrębnych nieruchomości. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁵.

³ Dz. U z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁵ Dz. U z 2022 r. poz. 1452, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

2. Nie wezwano Starosty Włoszczowskiego do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2022 r. oraz lata poprzednie, pomimo że z ewidencji gruntów wynika, że na terenie Gminy Moskorzew znajdują się nierozdysponowane grunty będące własnością Skarbu Państwa o symbolu dr. Skarb Państwa jest podatnikiem podatku od nieruchomości w odniesieniu do gruntów stanowiących jego własność i niebędących w posiadaniu innych podmiotów, natomiast Starosta winien składać w jego imieniu deklaracje na podatek od nieruchomości oraz uiszczać ten podatek, realizując w ten sposób obowiązki wynikające z art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁶. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁷.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. W zakresie operacji gospodarczych dotyczących podatku od towarów i usług VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych i wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności na kontach rozrachunkowych Urzędu/budżetu wykazywać faktyczny stan rozrachunków z tytułu podatku VAT.

⁶ Dz. U z 2021 r. poz. 1899, dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

⁷ Dz. U z 2021 r. poz. 1540, dalej ustawa Ordynacja podatkowa

2. Zapewnić bieżące sporządzanie i przekazywanie do Skarbnika dowodów OT i innych dokumentów o zmianie składników majątkowych, celem umożliwienia ujmowania tych zdarzeń w okresie sprawozdawczym (miesiącu) w którym wystąpiły, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
3. W Rb-PDP sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych gminy oraz w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planów dochodów budżetowych wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki decyzji wydanych przez Organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – umorzenie zaległości podatkowych, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 i 10 lit. b) w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸.
4. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2021 rok wraz z uzasadnieniem oraz roczne sprawozdanie Rb-27S, wyłącznie w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP i przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 22 ust. 6 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
5. Zapewnić rzetelne ujmowanie w wieloletniej prognozie finansowej wysokości spłat rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych za poszczególne lata w kwotach zgodnych z harmonogramami spłaty kredytów, pożyczek określonych w umowach (aneksach do tych umów), stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
6. Deklaracje na podatek od nieruchomości i ich korekty składać w terminie określonym art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz sporządzić korektę deklaracji Gminy Moskorzew na podatek od nieruchomości za 2021 rok, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 i 4 lit. a) w związku z art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, jak również uregulować zaległy podatek od nieruchomości za 2021 r. Poinformować Izbę o skutkach finansowych podjętych działań.
7. Wyegzekwować od Starosty Włoszczowskiego obowiązek złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Poinformować Izbę o skutkach finansowych podjętych działań.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 144

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka⁹

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Do wiadomości:

Rada Gminy w Moskorzewie

⁹ podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym.